

Latvijas Muzeju padomes sēdes PROTOKOLS

2023. gada 9.novembrī
Sēde sākas plkst.: 11:00.

Nr. 153

Sēdi vada: padomes priekšsēdētāja Iveta Derkusova.

Protokolē: KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecākā referente Evija Smiltnece.

Piedalās Latvijas Muzeju padomes balsstiesīgie locekļi:

Agris Šmits, Agrita Ozoliņa, Aigars Urtāns, Antra Medne, Evita Kusiņa-Koļesņika, Ināra Dundure, Inta Baumannē, Iveta Derkusova (pārstāv Ivetu Ruskuli), Kristīne Skrīvere, Sandra Ozoliņa, Toms Ķikuts, Valda Dārgais, Zane Grīnvalde (pārstāv Lolitu Tomsoni).

Nepiedalās: Uldis Zariņš, Lolita Tomsone, Iveta Ruskule.

Piedalās:

Daina Ratnece, KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vadītāja vietniece; Evija Smiltnece, KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecākā referente; Baiba Mūrniece, KM Kultūrpolitikas departamenta direktores vietniece; Baiba Golubeva, Dobeles novada muzeja direktore; Nadežda Čerpaka, Dobeles novada Kultūras pārvaldes vadītāja; Guntis Safranovičs, Dobeles novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks; Daina Auziņa, P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja direktora vietniece pētniecības un krājuma darbā; Renārs Zaļais, 1991.gada barikāžu muzeja direktors; Romualds Ražuks, 1991.gada barikāžu dalībnieku biedrības valdes loceklis; Ināra Rumbina, Ķekavas novadpētniecības muzeja vadītāja; Ēriks Laime-Babris, Ķekavas novada pašvaldības kultūras darba koordinators; Ieva Pētersone, Latvijas dzelzceļa vēstures muzeja direktore; Sanita Sproģe, Jāzepa Vītola memoriālā muzeja "Anniņas" vadītāja; Edgars Avotiņš, Smiltenes novada pašvaldības domes priekšsēdētājs; Velga Mālkalne, Smiltenes novada Kultūras un tūrisma pārvaldes vadītāja; Evija Zurgē, Smiltenes novada pašvaldības izpilddirektora vietniece teritorijas pārvaldības un sadarbības jautājumos; Skaidrīte Apeināne, Antona Rupaiņa muzeja vadītāja; Līga Turjanska, Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja krājuma glabātāja; Ilzīte Ozoliņa, Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja galvenā krājuma glabātāja.

Darba kārtība:

1. Atzinumi par muzeju akreditāciju:

1.1. Dobeles novadpētniecības muzeja kārtējā akreditācija.

Ziņo: D.Ratnece

1.2. P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja kārtējā akreditācija.

Ziņo: D.Ratnece

1.3. 1991.gada barikāžu muzeja kārtējā akreditācija.

Ziņo: D. Ratnece

1.4. Ķekavas novadpētniecības muzeja kārtējā akreditācija.

Ziņo: D.Ratnece

1.5. Latvijas dzelzceļa vēstures muzeja kārtējā akreditācija.

Ziņo: D.Ratnece

1.6. J.Vītola memoriālā muzeja "Anniņas" kārtējā akreditācija.

2. Atzinumi par Nacionālo muzeju krājumu:

2.1. Par muzeja priekšmetu izņemšanu no Antona Rupaiņa muzeja pamatkrājuma.

Ziņo: D. Ratnece

2.2. Par muzeja priekšmeta izņemšanu no Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja pamatkrājuma.

Ziņo: D. Ratniece

3. **Atzinums par Daugavgrīvas cietokšņa koncepciju.**
4. **Par Ministru kabineta noteikumu projektu “Digitālās kultūras mantojuma platformas noteikumi”.**

1. Atzinumi par muzeju akreditāciju

1.1. Dobeles novada muzeja kārtējā akreditācija

D.Ratniece komentē Dobeles novada muzeja kārtējās akreditācijas komisijas ziņojumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt uz pieciem gadiem.

B.Golubeva informē par muzejā padarīto, norāda, ka ir noteiktas skaidras prioritātes turpmākam darbam un tiks ņemti vērā komisijas ieteikumi.

G.Safranovičs atzīmē, ka situācija ar novada budžetu ir saspringta, bet strādās pie akreditācijas komisijas ierosinājumu realizēšanas.

I. Derkusova nolasa atzinuma projektu:

1. **Latvijas Muzeju padome izsaka pateicību Dobeles novada muzejam un Dobeles novada domei par darbu, kas ieguldīts, lai muzejs varētu veikt savas funkcijas atbilstoši Latvijas Republikas Muzeju likumam.**
2. **Atzīt, ka Dobeles novada muzejs atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
3. **Dobeles novada muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi ziņojumā noteiktajā termiņā.**

Pieņemts vienbalsīgi.

1.2. P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja kārtējā akreditācija

D.Ratniece komentē P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja kārtējās akreditācijas komisijas ziņojumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt uz pieciem gadiem.

I.Derkusova interesējas, kā veidojas sadarbība ar muzeja dibinātājiem.

D.Auziņa informē par svarīgāko muzejā paveikto pēdējo piecu gadu laikā, atzīmē, ka darbs pie sadarbības uzlabošanas ar Veselības ministriju notiek nemitīgi, un ir izveidojies veiksmīgs kontakts.

A.Medne interesējas, kāds bijis ieguvums, likvidējot A.Bieziņa muzeju, kā arī, kādas ir iespējas pētniekam strādāt muzejā, pētot Latvijas medicīnas vēsturi.

D.Auziņa paskaidro, ka lēmums likvidēt A.Bieziņa muzeju bijis racionāls, pieņemts, izvērtējot muzeja saimniecisko, finansiālo situāciju un cilvēku resursu iespējas. Atbildot uz otru jautājumu, paskaidro, ka muzejā mainījies pētnieku komanda, un ir pārvērtēti muzeja pētniecības virzieni, noteiktas jaunas, prioritārās tēmas, izvēloties sociālās medicīnas vēstures virzienu.

I. Derkusova nolasa atzinuma projektu:

1. **Latvijas Muzeju padome izsaka pateicību Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejam un Veselības ministrijai par darbu, kas ieguldīts, lai muzejs varētu veikt savas funkcijas atbilstoši Latvijas Republikas Muzeju likumam.**

2. **Atzīt, ka Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
3. **Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi ziņojumā noteiktajā termiņā.**

Pieņemts vienbalsīgi.

1.3. 1991.gada barikāžu muzeja kārtējā akreditācija

D. Ratniece komentē 1991.gada barikāžu muzeja kārtējās akreditācijas komisijas ziņojumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt uz pieciem gadiem.

R.Zaļais informē, ka šī viņam personīgi ir jau piektā akreditācija un ka katra akreditācija dod iespēju atklāt nepilnības un novērst tās. Atzīmē, ka muzejā trūkst resursu pētnieciskā darba veikšanai, diemžēl Latvijas jaunāko laiku vēsture šobrīd ir maz pētīta.

I.Derkusova jautā, vai ir konkrētu tēmu loks, kuru izpētei vēlētos piesaistīt pētniekus ārpus muzeja.

R.Zaļais paskaidro, ka ir ieceres piesaistīt finanšu līdzekļus muzeja interesējošo tēmu izpētei.

R.Ražuks īsi komentē par muzejā paveikto pēdējo gadu laikā.

A.Urtāns, ņemot vērā R.Zaļā sniegto informāciju, interesējas, vai muzeja zāļu uzraugi darbu pilda brīvprātīgi.

I.Dundure jautā, vai ir oficiāli noformēts brīvprātīgais darbs, un ja nav, tad būtu šo risinājumu lietderīgi apdomāt.

R.Zaļais paskaidro, ka ir izveidojusies sadarbība ar Rīgas pašvaldību, sezonāli piesaistot muzejam nepieciešamos zāļu uzraugus un ekskursiju vadītājus, bet tas nav noformēts, kā brīvprātīgais darbs.

Z.Grīnvalde jautā, vai iemesls biežajām darbinieku maiņām ir atalgojums?

R.Zaļais paskaidro, ka darbinieku atalgojums ir zems un nav konkurētspējīgs, valsts dotācijas ir nelielas.

I.Derkusova interesējas, kāda ir sadarbība ar Tautas frontes muzeju, jo tematiski un hronoloģiski tie pārklājas.

R.Zaļais atbild, ka sadarbība notiek.

R.Ražuks papildina, ka abu muzeju pastāvēšana bez sadarbības nav iespējama.

I. Derkusova nolasa atzinuma projektu:

1. **Latvijas Muzeju padome izsaka pateicību 1991.gada barikāžu muzejam un 1991.gada barikāžu dalībnieku biedrībai par darbu, kas ieguldīts, lai muzejs varētu veikt savas funkcijas atbilstoši Latvijas Republikas Muzeju likumam.**
2. **Atzīt, ka 1991.gada barikāžu muzejs atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
3. **1991.gada barikāžu muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi ziņojumā noteiktajā termiņā.**

Pieņemts vienbalsīgi.

1.4. Ķekavas novadpētniecības muzeja kārtējā akreditācija

D.Ratniece komentē Ķekavas novadpētniecības muzeja kārtējās akreditācijas komisijas atzinumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt uz pieciem gadiem.

I.Rumbina atzīmē akreditāciju lietderību, jo tās sniedz iespēju izvērtēt izdarīto un plānot turpmākos darbus. Informē par pēdējos 5 gados paveikto, atzinīgi vērtē pašvaldības sniegto atbalstu.

Ē.Laime-Babris komentē, ka pašvaldība strādā pie nākamā gada budžeta, grūti sabalansēt visas vajadzības, bet cenšas iespēju robežās atbalstīt visas jomas, tai skaitā arī muzeju.

A.Urtāns jautā, kā tiek risinātas karikatūru autora E.Ozoliņa autortiesības.

I.Rumbina paskaidro, ka autortiesību jautājums ir atrisināts.

Z.Grīnvalde jautā par muzeja nepilnajām amata slodzēm, vai plānots tās palielināt.

I.Rumbina atbild, ka nebija vienkārši papildināt muzeja amata vietas ar šīm nepilnajām slodzēm, bet centīsies nākotnē tās palielināt uz pilnām slodzēm, cerot uz pašvaldības atbalstu.

I. Derkusova nolasa atzinuma projektu:

- 1. Latvijas Muzeju padome izsaka pateicību Ķekavas novadpētniecības muzejam un Ķekavas novada domei par darbu, kas ieguldīts, lai muzejs varētu veikt savas funkcijas atbilstoši Latvijas Republikas Muzeju likumam.**
- 2. Atzīt, ka Ķekavas novadpētniecības muzejs atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
- 3. Ķekavas novadpētniecības muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi ziņojumā noteiktajā termiņā.**

Pieņemts vienbalsīgi.

1.5. Latvijas dzelzceļa vēstures muzeja kārtējā akreditācija

D.Ratniece komentē Latvijas dzelzceļa vēstures muzeja kārtējās akreditācijas komisijas atzinumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt uz pieciem gadiem.

I.Pētersone informē par muzeja pēdējo gadu laikā paveikto, atzīmējot, ka milzīgs izaicinājums ir krājuma neeksponētās daļas – lielizmēra tehnikas vienību uzturēšana. Atzīst, ka muzeja dibinātājs ir saprotošs attiecībā uz muzeja vajadzībām.

A.Medne, Z.Grīnvalde un I.Derkusova izsaka atzinīgus vārdus par muzeja darbu.

I.Derkusova jautā, vai iespējams palielināt cilvēku skaitu muzejā, jo esošajiem darbiniekiem liela darba slodze.

I.Pētersone atbild, ka nākamā gada budžetā iesniegts pieprasījums par divām jaunām amata vietām.

I. Derkusova nolasa atzinuma projektu:

- 1. Latvijas Muzeju padome izsaka pateicību Latvijas dzelzceļa vēstures muzejam un valsts akciju sabiedrībai “Latvijas dzelzceļš” par darbu, kas ieguldīts, lai muzejs varētu veikt savas funkcijas atbilstoši Latvijas Republikas Muzeju likumam.**
- 2. Atzīt, ka Latvijas dzelzceļa vēstures muzejs atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
- 3. Latvijas dzelzceļa vēstures muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi ziņojumā noteiktajā termiņā.**

Pieņemts vienbalsīgi.

1.6. J.Vītola memoriālā muzeja “Anniņas” kārtējā akreditācija

D. Ratniece komentē J.Vītola memoriālā muzeja “Anniņas” kārtējās akreditācijas komisijas atzinumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt uz pieciem gadiem.

I.Derkusova jautā, vai ir iezīmēts reāls grafiks ēkas tehnisko problēmu risināšanai.

E.Avotiņš paskaidro, ka pašvaldība ir apņēmusies pilna muzeja ēku savest kārtībā. Tikš veikta tās tehniskā apsekošana, stāvokļa izvērtēšana. No izvērtējuma būs atkarīga tālākā rīcība, vai jāveic kapitāla pārbūve vai mazāka apjoma remontdarbi.

I.Derkusova vaicā, vai ir domāts par krājuma saglabāšanas nodrošināšanu šajā brīdī un vai tiks atrasta vieta krājuma uzglabāšanai, kad sāksies remonta darbi.

E.Avotiņš paskaidro, ka ir apzinātas telpas, kur krājumu varētu pārvietot.

S.Sproģe norāda, ka šobrīd krājums glabājas atsevišķā telpā, tiek sekots gan krājuma uzglabāšanas apstākļiem, gan situācijai ekspozīcijā.

I.Derkusova atzīmē, cik svarīgi atrisināt tik nozīmīgai personībai veltīta muzeja tehniskās problēmas un novēl veiksmi atrast muzeja ēkas sakārtošanai un uzturēšanai nepieciešamos resursus.

I.Derkusova nolasa atzinuma projektu:

- 1. Atzīt, ka J.Vītola memoriālais muzejs “Anniņas” atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
- 2. J.Vītola memoriālajam muzejam “Anniņas” informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi ziņojumā noteiktajā termiņā.**

Par:13.

Atturas: 2.

Plkst. 12.01. I.Dundure atstāj sanāksmi un deleģē savu balsi I.Baumanei.

2. Atzinumi par Nacionālo muzeju krājumu

2.1. Par muzeja priekšmetu izņemšanu no Antona Rupaiņa muzeja pamatkrājuma.

D. Ratniece informē par Antona Rupaiņa muzeja iesniegumu par 49 priekšmetu izņemšanu no krājuma.

I.Derkusova nolasa atzinuma projektu:

Iepazinusies ar Rēzeknes novada pašvaldības iestādes “Kultūras un tūrisma pārvaldes” 2023.gada 6.oktobra iesniegumu Nr.1 Kultūras ministrijai par 49 (četrdesmit deviņu) priekšmetu izņemšanu no Antona Rupaiņa muzeja pamatkrājuma pamatojoties uz Muzeju likuma 13.panta 7.daļas 4.punktu, Latvijas Muzeju padome atbalsta Antona Rupaiņa muzeja priekšlikumu un iesaka Kultūras ministrijai izdot attiecīgu rīkojumu.

Pieņemts vienbalsīgi.

2.2. Par muzeja priekšmetu izņemšanu no Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja pamatkrājuma krājuma.

D. Ratniece informē par Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja iesniegumu par 8 priekšmetu izņemšanu no krājuma.

I.Derkusova nolasa atzinuma projektu:

Iepazinusies ar Aizkraukles Vēstures un mākslas muzeja 2023.gada 22.septembra iesniegumu Kultūras ministrijai par:

- 1) 7 (septiņu) priekšmetu izņemšanu no muzeja pamatkrājuma pamatojoties uz Muzeju likuma 13.panta septītās daļas 1.punktu;**
- 2) Mēmeles Timsēnu kapu zvana (uzskaites apzīmējums AiVMM 14621) izņemšanu no muzeja pamatkrājuma pamatojoties uz Muzeju likuma 13.panta septītās daļas 5.punktu,**

Latvijas Muzeju padome atbalsta muzeja priekšlikumu un iesaka Kultūras ministrijai izdot attiecīgu rīkojumu.

Vienlaikus Latvijas Muzeju padome aicina Kultūras ministriju rīkojumu par Mēmeles Timsēnu kapu zvana (uzskaites apzīmējums AiVMM 14621) izņemšanu no muzeja pamatkrājuma izdot pēc tam, kad minētajam priekšmetam ir piešķirts valsts aizsargājama kultūras pieminekļa statuss.

Pieņemts vienbalsīgi.

3. Atzinums par Daugavgrīvas cietokšņa koncepciju

B.Mūrniece iepazīstina ar prezentāciju par Daugavgrīvas cietokšņa optimālas izmantošanas iespējām.

Debatēs par Daugavgrīvas cietokšņa turpmākās izmantošanas iespējām viedokli pauž I.Derkusova, T.Ķikuts, K.Skrīvere, A.Šmits, A.Medne, I.Baumane, A.Ozoliņa, Z.Grīnvalde.

I.Derkusova nolasa atzinuma projektu:

Iepazinusies ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes un Kultūras ministrijas sagatavoto dokumentu "Konceptuālais ziņojums par Daugavgrīvas cietokšņa optimālas izmantošanas iespējām", Latvijas Muzeju padome:

- 1. Atbalsta Kultūras ministrijas priekšlikumu saglabāt valsts nozīmes arhitektūras pieminekli „Daugavgrīvas cietokšņa apbūve” valsts īpašumā, paredzot tā izmantošanu kultūras funkcijas veikšanai.**
- 2. Uzskata, ka Jūras muzeja izveide kā Daugavgrīvas cietokšņa attīstības ilgtermiņa risinājums pašreizējā situācijā vērtējams kā ļoti ambiciozs un nesagatavots priekšlikums, jo nav skaidrs ne muzeja dibinātājs, ne tā saturiskā koncepcija, kā arī kritiski vērtē projekta šibrīža finansēšanas iespējas, jo muzeja izveides izmaksu apjoms lēšams vismaz desmitos miljonu eiro.**
- 3. Aicina meklēt alternatīvus un finansiāli racionālākus Daugavgrīvas cietokšņa ilgtermiņa risinājumu variantus, kas primāri vērsti uz objekta autentiskās kultūrvēsturiskās vides un apbūves saglabāšanu (konservāciju un restaurāciju minimālā apjomā) ar iespēju izvietot ārtelpas ekspozīcijas, apskates maršrūtus, veidot kultūras aktivitāšu programmas u.tml. Šādu projektu būtu iespējams īstenot pakāpeniski, saglabājot nepārtrauktu teritorijas pieejamību sabiedrībai, bet neveidojot visas pamatfunkcijas īstenojošu muzeju ar restaurētām vai jaunuzceltām iekšējām ekspozīcijām, krājuma, restaurācijas u.c. funkcijām.**
- 4. Iesaka piesaistīt mantojuma speciālistus un NVO pārstāvjus detalizētas objekta saglabātības un attīstības koncepcijas un stratēģijas izstrādei, lai sekmētu iespējas pamatot nepieciešamā finansējuma piesaisti.**
- 5. Vērš uzmanību uz nepieciešamību turpināt Daugavgrīvas cietokšņa ikdienas uzturēšanu, nodrošinot nepieciešamo līdzekļu piešķiršanu atbilstoši aktuālajām faktiskajām pakalpojumu izmaksām.**
- 6. Izsaka gatavību iesaistīties diskusijā par Daugavgrīvas cietokšņa izmantošanu nākotnē un aicina izmantot Latvijas Muzeju padomes 2022. gada 12. aprīļa sēdē apstiprinātās “Rekomendācijas kultūrvēsturiskā mantojuma muzealizācijas priekšlikumu formulēšanai, izvērtēšanai un lēmumu pieņemšanai”.**

Pieņemts vienbalsīgi.

3. Par Ministru kabineta noteikumu projektu "Digitālās kultūras mantojuma platformas noteikumi"

I.Derkusova iepazīstina ar svarīgākajiem Ministru kabineta noteikumu projekta "Digitālās kultūras mantojuma platformas noteikumi" aspektiem, detalizētāk pievēršas atsevišķu pozīciju skaidrojumam.

I.Derkusova nolasa atzinuma projektu:

Iepazinusies ar publiskā apspriešanās izsludināto Ministru kabineta noteikumu projektu „Digitālās kultūras mantojuma platformas noteikumi”, Latvijas Muzeju padome atbalsta sagatavotā noteikumu projekta tālāku virzību, vienlaikus izsakot šādus priekšlikumus:

1. Ņemot vērā, ka vienotā kultūras mantojuma izplatīšanas sistēma aptver muzeju, arhīvu, bibliotēku un citu mantojuma institūciju glabāto mantojumu, aicinām noteikumu 12. punktā minēto sistēmas nosaukumu "Latvijas Digitālā bibliotēka" aizvietot ar citu, institucionāli un asociatīvi neitrālu nosaukumu (piemēram, digitalismantojums.lv), kas komunicētu ne tikai vienas kultūras mantojuma saglabāšanas nozares – bibliotēku – devumu.
2. Noteikumu projekta 22. punkts paredz, ka Digitālās kultūras mantojuma platformas pārzinis (LNB) izstrādās platformas lietošanas noteikumus, savukārt 23. punkts paredz, ka noteikumi tiek saskaņoti ar platformas koplietošanas informācijas sistēmu pārziņiem un Kultūras ministriju. Aicinām nodrošināt visu platformā pārstāvēto nozaru pārstāvju koleģiālu iesaisti lietošanas noteikumu izstrādes procesā, lai konsultāciju ceļā radītu funkcionējošu platformas darbības un visu institūciju sadarbības modeli, kas cita starpā respektē atsevišķo iestāžu kapacitāti (piemēram, attiecībā uz datu korekcijas veikšanu). Muzeju nozares ieskatā ir nepieciešams pagarināt 26. punktā paredzēto 5 darba dienu termiņu datu devēja informēšanai par lietošanas noteikumu izmaiņām, kā arī papildināt noteikumus ar kārtību, kādā koplietošanas informācijas sistēmu pārzinis par noteikumu izmaiņām informē datu devējus.
3. Precizēt datu devēja jēdzienu, nepārprotami nošķirot Kultūras informācijas sistēmu centra (KISC) kā Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmas (NMKK IS) uzturētāja kompetenci NMKK IS funkcionalitātes un sadarbības ar Digitālā kultūras mantojuma platformu nodrošināšanā un atsevišķo muzeju kā kultūras mantojuma digitālo objektu un datu veidotāju kompetences attiecībā uz datu veidošanu (noteikumu projekta 15. un 16. punkts), datu kvalitātes nodrošināšanu (17. punkts) un identificēto problēmu novēršanu. Vēršam uzmanību, ka noteikumu projekta 18. un 19. punktā minētajai datu pārbaudes un labošanas kārtībai jābūt izstrādātai sadarbībā ar muzeju nozari, paredzot skaidru sadarbības mehānismu ar katru muzeju, kurš ir konkrētā digitālā kultūras mantojuma objekta datu veidotājs.

un šādus iebildumus:

1. Noteikumu projekts nepietiekami skaidri definē platformas pārziņa tiesības un pienākumus attiecībā uz tā pārvaldībā nodotajiem datiem:
 - 1.1. Noteikumu projekta pašreizējā redakcija (4. punkts: "datu devējs ir tiesīgs neiesniegt platformā kultūras mantojuma digitālā objekta satura datnes vienīgi tajos gadījumos, kad datu devējs atsevišķi nodrošina

kultūras mantojuma digitālo objektu datņu saglabāšanu, un ir ieviests ar platformas pārziņi saskaņots risinājums kultūras mantojuma digitālo objektu satura izplatīšanai šo noteikumu 12. punktā noteiktajā platformas sistēmā”) pēc būtības paredz muzeju veidoto un uzkrāto digitālo datu vispārēju un obligātu nodošanu Digitālā mantojuma platformā. Noteikumu projekts kopumā nepietiekami precīzi definē digitālā kultūras mantojuma jēdziena ietvaru, kas rada šos jautājumus, bet muzeju gadījumā būtu nepieciešams nepārprotami norādīt, ka Digitālā kultūras mantojuma platformā pilnā apmērā tiek nodoti tikai NMKK IS iekļautie dati un šie Noteikumi nav attiecināmi uz cita veida muzeju uzturētiem elektroniskajiem resursiem (piemēram, muzeju autonomi uzturētās iekšējās uzskaites sistēmas, izglītojošas, informējošas vai sabiedrības līdzdalībai izveidotas digitālās platformas, kurās tiek veikta muzeja krājuma papildināšana vai atspoguļošana sabiedrībai u.c.), par kuros uzkrāto vai jaunradīto datu nodošanu publicēšanai Digitālā mantojuma platformā muzejiem ir tiesības divpusēji vienoties ar LNB. Vēršam uzmanību, ka noteikumu esošajā redakcijā ietvertais vispārējais pienākums nodot datus Digitālā mantojuma platformai būtiski ietekmētu gan konkrētā muzeja iekšējos normatīvos aktus, kas nosaka krājuma uzskaites un pārvaldības kārtību, gan krājuma papildināšanas iespējas, tajā skaitā attiecībā uz digitāli radītiem krājuma objektiem, gan muzeju komunikācijas pamatfunkcijas veidošanu un attīstīšanu, kā arī būtu pretrunā ar spēkā esošiem normatīviem aktiem, kas regulē muzeju pamatdarbību (Muzeju likums, “Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu”, dažos aspektos arī Arhīvu likums).

- 1.2. Vēršam uzmanību uz Noteikumu projekta 8.1. punktā noteiktā, ka [platforma nodrošina] “vienotu kultūras mantojuma digitālo objektu pārvaldību un saglabāšanu, tajā skaitā standartizētu un konsolidētu kultūras mantojuma digitālo objektu kataloga uzturēšanu” pretrunīgumu. Proti, “Noteikumu par Nacionālo muzeju krājumu” izpratnē valsts akreditētajiem muzejiem ir pienākums muzeja krājuma priekšmetu digitālās datnes un metadatus ievadīt KISC pārvaldītajā NMKK IS, saskaņā ar 1. pielikumā noteikto metadatu standartu. Savukārt ar „Digitālās kultūras mantojuma platformas noteikumiem” LNB tiek piešķirtas pilnvaras noteikt vienotus metadatu standartus visām mantojuma institūcijām, kas ir pretrunā ar muzeju nozares normatīvajiem aktiem.
- 1.3. Tāpat uzskatām, ka datu konsolidēta nodošana citām datubāzēm būtu obligāti saskaņojama ar datu devējiem, līdz ar to lūdzam precizēt noteikumu projekta 28. punktu, kurā platformas pārziņim paredzētas tiesības nodot datus “citās datu platformās valsts un pašvaldības institūciju funkciju nodrošināšanai, pētniecības un izglītības vajadzībām, kā arī publicēšanai Latvijas atvērto datu portālā bez datu devēja piekrišanas”.
2. Lai nodrošinātu korektu informācijas nodošanu sabiedrībai gan par institūcijām, kas nodarbojas ar kultūras mantojuma saglabāšanu, gan arī konkrētiem kultūras mantojuma objektiem, nepieciešams definēt platformas pārziņa pienākumus tam pārvaldībai nodotā mantojuma komunikācijā vienotajā platformā. Vēršam uzmanību, ka datu izmantošanas nosacījumi neaprobežojas tikai ar autortiesību pārvaldības jomu, bet skar arī konkrētus

izplatīšanas vai izmantošanas nosacījumus, par kuru ievērošanu (t. sk. attiecībā uz muzeju krājumos esošo kultūras mantojuma objektu atsavinātājiem) muzeji ir uzņēmušies noteiktu atbildību. Līdz ar to iesakām papildināt 8.4. punktu ar atrunu, ka mantojuma objektu komunikācija notiek, atsaucoties uz oriģināla glabātāju un tā noteiktajiem izmantošanas nosacījumiem. Šobrīd “Latvijas Digitālajā bibliotēkā” skaidri norādīti tikai LNB noteikumi krājuma izmantošanai (t.sk. sniegtie maksas pakalpojumi).

Pieņemts vienbalsīgi.

Sēdi slēdz plkst. 15:25.

Sēdes vadītājs

Iveta Derkusova

Protokolists

Evija Smiltiece